

05. Tiesībsarga birojs

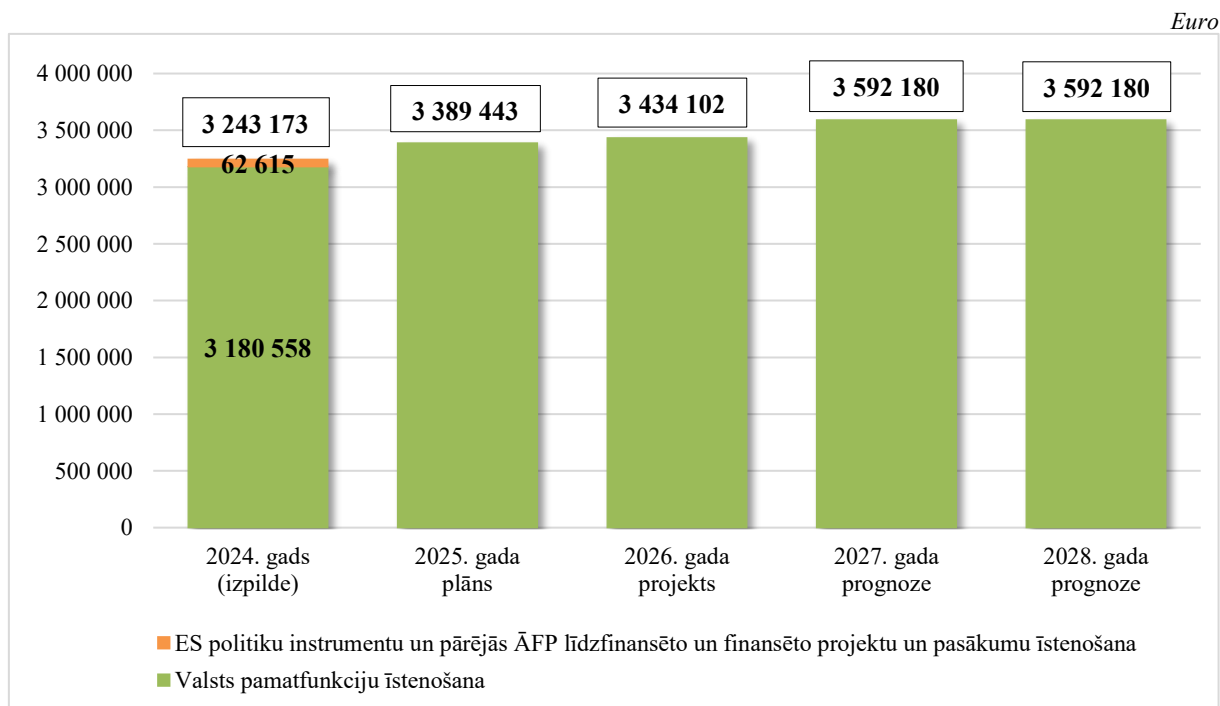
Tiesībsarga biroja darbības joma:

Privātpersonu cilvēktiesību
aizsardzība

Tiesībsarga biroja galvenie pasākumi 2026. gadā:

- 1) privātpersonu cilvēktiesību aizsardzības veicināšana;
- 2) labas pārvaldības principa ievērošanas valsts pārvaldē izvērtēšana un veicināšana;
- 3) vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanas un jebkāda veida diskriminācijas novēršanas sekmēšana;
- 4) sabiedrības informētības un izpratnes par cilvēktiesībām sekmēšana;
- 5) piespiedu kārtā izraidāmo personu novērošanas nodrošināšana;
- 6) nacionālā preventīvā mehānisma funkcijas veikšana;
- 7) ANO konvencijas par personu ar invaliditāti tiesību īstenošanas pārraudzība;
- 8) Eiropas Padomes noteikto stratēģisko prioritāšu sasniegšanas veicināšana;
- 9) mākslīgā intelekta akta tiesiskā regulējuma ieviešana.

Tiesībsarga biroja kopējo izdevumu izmaiņas no 2024. līdz 2028. gadam

Vidējais amata vietu skaits no 2024. līdz 2028. gadam

	2024. gads (izpilde)	2025. gada plāns	2026. gada projekts	2027. gada prognoze	2028. gada prognoze
Vidējais amata vietu skaits gadā	55	56	58 ¹	58	58
<i>Tajā skaitā:</i>					
<i>Valsts pamatfunkciju īstenošana</i>					
Vidējais amata vietu skaits gadā	55	56	58	58	58

Piezīmes.

¹Papildu divas amata vietas jaunas funkcijas veikšanai Mākslīgā intelekta akta ietvaros (MK 26.08.2025. sēdes prot. Nr.33 53.§ 22.punkts).

Politikas un resursu vadības karte**1. Privātpersonu cilvēktiesību aizsardzība**

Politikas mērķis: aizsargātas cilvēktiesības, mazināta diskriminācija, sekmēta valsts varas tiesiska, lietderīga un labas pārvaldības principam atbilstoša īstenošana / Tiesībsarga likums			
Politikas rezultatīvie rādītāji	Attīstības plānošanas dokumenti vai normatīvie akti	Faktiskā vērtība (2024)	Plānotā vērtība (2027)
<i>Tiesībsarga biroja novērtējums Nacionālo cilvēktiesību institūciju Starptautiskajā koordinēšanas komitejā, statuss atbilstoši Parīzes principiem¹</i>	<i>Tiesībsarga stratēģija 2022. - 2026.gadam</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

Piezīmes.

¹ Statuss atbilstoši Parīzes principiem, kur 1 = A (nacionālā institūcija pilnībā atbilst Parīzes principu kritērijiem), 2 = B (daļēji atbilst Parīzes principu kritērijiem), 3 = C (atbilst atsevišķiem Parīzes principu kritērijiem), 4 = statuss nav piešķirts, jo neatbilst Parīzes principu kritērijiem.

	2024. gads (izpilde)	2025. gada plāns	2026. gada projekts	2027. gada prognoze	2028. gada prognoze
Ieguldījumi					
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	3 243 173	3 389 443	3 434 102	3 592 180	3 592 180
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	55	56	58	58	58
01.00.00 Tiesībsarga birojs	3 180 558	3 389 443	3 434 102	3 592 180	3 592 180
	55	56	58	58	58
70.07.00 Pasaules Reģionālās sadarbības fonda projektu un pasākumu īstenošana	62 615	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Raksturojošākie darbības rezultatīvie rādītāji					
<i>Tiesībsarga rekomendāciju izpilde (%)</i>	61,6	72	72	72	72
<i>Apkalpoto klientu dinamikas indekss (bāzes vērtība 1,0 ar 8 727 klientiem, sasniedzamā vērtība 1,1 ar 9 600 klientiem)</i>	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1
Kvalitātes rādītāji					
<i>Tiesībsarga organizēto izglītojošo pasākumu novērtējums (dalībnieku vērtējums punktos no 1-5)</i>	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5
<i>Satversmes tiesā apmierinātie prasījumi (%)¹</i>	-	94	-	-	-
<i>Satversmes tiesā iesniegtie pieteikumi (skaits)²</i>	-	-	3	3	3

Piezīmes.

¹ Rādītājs "Satversmes tiesā apmierinātie prasījumi (%)" līdz 2025. gadam.

² Rādītājs "Satversmes tiesā iesniegtie pieteikumi (skaits)" no 2026. gada.

Budžeta programmas paskaidrojums**01.00.00 Tiesībsarga birojs****Programmas mērķis:**

veicināt cilvēktiesību aizsardzību un sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota tiesiski, lietderīgi un saskaņā ar labas pārvaldības principu, atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei un Latvijai saistošajiem starptautiskajiem tiesību aktiem.

Galvenās aktivitātes:

- 1) pieņemt un izskatīt privātpersonu iesniegumus;
- 2) ierosināt pārbaudes lietas apstākļu noskaidrošanai;
- 3) pieprasīt, lai iestādes savas kompetences ietvaros un likumā paredzētajos termiņos noskaidro nepieciešamos lietas apstākļus un par tiem informē tiesībsargu;
- 4) izskatot pārbaudes lietu, sniegt iestādei ieteikumus un atzinumus par tās darbības tiesiskumu, lietderību un labas pārvaldības principa ievērošanu;
- 5) Tiesībsarga likumā noteiktajā kārtībā risināt strīdus starp privātpersonām un iestādēm, kā arī ar cilvēktiesībām saistītus strīdus starp privātpersonām;
- 6) veicināt izlīgumu starp strīda pusēm;
- 7) risinot strīdus cilvēktiesību jautājumos, sniegt privātpersonām atzinumus un ieteikumus cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai;
- 8) sniegt Saeimai, Ministru kabinetam, pašvaldībām un citām iestādēm ieteikumus attiecībā uz tiesību aktu izdošanu vai grozīšanu;
- 9) sniegt personām konsultācijas cilvēktiesību jautājumos;
- 10) veikt pētījumus un analizēt situāciju cilvēktiesību jomā, kā arī sniegt atzinumus par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem;
- 11) regulāri un sistemātiski apmeklēt iestādes, kurās personām tiek vai varētu tikt ierobežota/atņemta brīvība.

Programmas izpildītājs: Tiesībsarga birojs.

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji no 2024. līdz 2028. gadam

	2024. gads (izpilde)	2025. gada plāns	2026. gada projekts	2027. gada prognoze	2028. gada prognoze
Informēta sabiedrība un savlaicīgi novērsti pārkāpumi					
Organizētas pārbaudes valsts un pašvaldību institūcijās (slēgtā un daļēji slēgtā tipa iestādēs, bāriņtiesās, izglītības iestādēs, u.tml.) (skaits)	50	80	80	80	80
Organizēti izglītojošie semināri, diskusijas un citi pasākumi (skaits)	160	100	100	100	100
Citu institūciju organizētajos pasākumos lasītās lekcijas par tiesībsarga kompetencē esošajiem jautājumiem (skaits)	413	150	300	300	300
Sagatavotas publikācijas medijos (skaits)	8 918	6 000	8 000	8 000	8 000
Ievērots labas pārvaldības princips					
Sniegti atzinumi Satversmes tiesai (skaits)	13	20	20	20	20

	2024. gads (izpilde)	2025. gada plāns	2026. gada projekts	2027. gada prognoze	2028. gada prognoze
Sniegti atzinumi valsts institūcijām par tiesību aktu projektiem (skaits)	45	45	45	45	45
Dalība darba grupās un komisijās (skaits)	149	120	120	120	120
Tiesībsarga politikas īstenošana					
Saņemti (izskatīti) iesniegumi (skaits)	1 945	1 800	1 900	1 900	1 900
Sagatavotas atbildes uz iesniegumiem (skaits)	958	1 500	1 500	1 500	1 500
Atbildes uz iesniegumiem neierosinot pārbaudes lietas (skaits) ¹	703	700	800	800	800
Uz iesnieguma pamata ierosinātas pārbaudes lietas (skaits)	77	50	65	65	65
Sagatavotas atbildes e-pastā uz Tiesībsarga biroja kompetencē esošajiem jautājumiem (skaits)	1 182	1 100	1 200	1 200	1 200
Sniegtas mutvārdu konsultācijas (skaits):	3 031	3 000	3 200	3 200	3 200
t.sk. 1.konsultācijas klātienē (skaits)	1 245	1 000	1 200	1 200	1 200
2.konsultācijas pa telefonu (skaits)	1 786	2 000	2 000	2 000	2 000
Pēc tiesībsarga iniciatīvas ierosinātas pārbaudes lietas (skaits)	8	5	10	10	10
Veiktas izraidāmo ārzemnieku aptaujas (skaits)	17	20	20	20	20

Piezīmes.

¹ Rādītāja nosaukums līdz 2025. gadam "Sagatavoti atteikumi uz iesniegumiem (skaits)". Rādītāja nosaukums no 2026. gada "Atbildes uz iesniegumiem neierosinot pārbaudes lietas (skaits)".

Finansiālie rādītāji no 2024. līdz 2028. gadam

	2024. gads (izpilde)	2025. gada plāns	2026. gada projekts	2027. gada prognoze	2028. gada prognoze
Kopējie izdevumi, euro	3 180 558	3 389 443	3 434 102	3 592 180	3 592 180
Kopējo izdevumu izmaiņas, euro (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	208 885	44 659	158 078	-
Kopējie izdevumi, % (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	6,6	1,3	4,6	-
Atlīdzība, euro	2 617 128	2 831 426	3 043 663	3 041 747	3 041 747
Vidējais amata vietu skaits gadā	55	56	58	58	58
Vidējā atlīdzība amata vietai (mēnesī), euro	3 846	4 196	4 257	4 255	4 255
Kopējā atlīdzība gadā par ārštata darbinieku un uz līgumattiecību pamata nodarbināto, kas nav amatu sarakstā, pakalpojumiem, euro	78 450	61 794	80 500	80 500	80 500

Izmaiņas izdevumos, salīdzinot 2026. gada projektu ar 2025. gada plānu

				<i>Euro</i>
Pasākums		Samazinājums	Palielinājums	Izmaiņas
Izdevumi - kopā		189 062	233 721	44 659
<i>t. sk.:</i>				
<u>Ilgtermiņa saistības</u>		12 006	15 006	3 000
<i>Eiropas Bērnu ombuda tīkla institūcija (ENOC)</i>		1 100	1 100	-
<i>Eiropas vienlīdzības nodrošināšanas institūciju sadarbības tīkls</i>		1 000	4 000	3 000
<i>Starptautiskais Ombuda tīkls</i>		750	750	-
<i>Eiropas Nacionālo cilvēktiesību institūciju tīkls</i>		4 000	4 000	-
<i>ANO starptautiskās nacionālo cilvēktiesību veicināšanas un aizsardzības institūciju koordinēšanas komiteja (ICC)</i>		5 156	5 156	-
<u>Citas izmaiņas</u>		12 778	218 715	205 937
<i>Izdevumu samazinājums atbilstoši MK 26.08.2025. sēdes prot. Nr.33 53.§ 14.punktam un 7.pielikumam</i>		161 278	-	- 161 278

Pasākums	Samazinājums	Palielinājums	Izmaiņas
<i>Iekšējā izdevumu pārdale, palielinot izdevumus starptautiskajai sadarbībai un attiecīgi samazinot izdevumus precēm un pakalpojumiem, lai nodrošinātu biedru naudas pieauguma segšanu Eiropas vienlīdzības nodrošināšanas institūciju sadarbības tīklam (Equinet) (MK 22.09.2025. sēdes prot. Nr.38 1.§ 7.punkts un 3.pielikums)</i>	3 000	-	-3 000
<i>Iekšējā izdevumu pārdale, lai nodrošinātu divu amata vietu ieviešanu un darba vietu iekārtošanu, saistībā ar jaunu funkciju veikšanu Mākslīgā intelekta akta ietvaros (MK 26.08.2025. sēdes prot. Nr.33 53.§ 22.punkts)</i>	85 552	85 552	-
<i>Palielināti izdevumi 2024. - 2026.gada prioritārajam pasākumam "Tiesībsarga biroja kapacitātes stiprināšana" (MK 26.09.2023. sēdes prot.Nr.47 43.§ 2.punkts)</i>	-	212 237	212 237
<i>Izdevumu samazinājums 2025. gada prioritārajam pasākumam "Mākslīgā intelekta akta tiesiskā regulējuma ieviešana. Tiesībsargs"</i>	6 300	-	-6 300